

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista (R) publicat

Any III.—TARRAGONA, 17 Janer de 1915.—Núm. 78.

BIBLIOTECA PÚBLICA
TARRAGONA
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Méndez Núñez, 6, baixos

Els treballs se publiquen baix la responsabilitat de llurs autors.
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

La tragedia

Van a cumplir sis mesos; mitj any d'ensà que va sonar l'hora apocalíptica, l'hora fatídica i maleïda del començament de la guerra europea. Sis mesos, que per a la meitat del mon civilitzat hauràn semblat sis segles. Sis mesos interminables de lluita infernal i desesperada. Sis mesos de bogeria horrosa en que l'element humà es despedassa, es mossega, es menja, amb un gest de rabia i de desfici. Sis mesos en que l'enginy humà treballa desesperadament per a destruir-se i aniquilar-se.

Oh, savia *Humanitat*, quin exemple mes horrorós estàs donant!

Quin agravi mes omnipotent s'hauràn fet aquets homes d'igual raça, que fins avui eren germans, per a que així covin l'odi i la venjansa i així la manifestin?

Per aont para la Justícia Divina que no posa cura an aquesta disbauxa? Es que també han agraviat a la Divinitat?

Oh, mon! Oh, homes! Quantes llàgrimes brollaràn del cor, quan en el cor s'hagi secat la hava de la rabia!...

Quan les banderes de combat restin quietes i guardades... Quan la *marxa* patriòtica i exaltadora no trenqui's aires amb sa estridència... Quan la veu infernal dels morters no parli... Quan les trinxeres no restin obertes i fatídiques... aleshores, quant de dol!... quant de dolor íntim i etern!... quanta llàgrima!... quin empenediment mes fondo i mes gran surará sobre la terra!...

RENOVACIÓ l'ha vista sempre aquesta hora, en tota sa realitat intensa, amb tota sa nuesa; per xò ha començat plorant aquesta campanya i plorant continuà...

Mentres tant Catalunya i Espanya estàn també de dol, potser no tant rigorós, però mes antic. Mes de cinc anys que germans nostres estàn morint en terres rifenyes i quasi, quasi ningú se'n recorda. Aquests dies n'han mort al camp de batalla cinc, demà en moriràn altres tants i la sangria no para, no desapareix. I es mes dolorosa, encara que mes, inmensament mes petita, perque es una sangria despullada d'aquell exaltament patriòtic que trontolla els cors i ofusca els sentits, fins a sustraure's a la realitat. No; la nostra sangria es la sangria de la víctima indefensa, del martre sacrificat, perque son martres i sacrificats els qui a l'Àfrica van a combatre. No se senten cants ni músiques a l'hora de la partida, sino plors, i petons tan amargs com els plors. No son les mares i les nuvies quines donen els seus amors a la Patria, és la Patria qui pren els amors de les nuvies i de les mares...

Per xò es mes tràgica la nostra tragedia, per xò es mes fonda...

L'Espanya econòmica

Produeix verdadera amargura als esperits reflexius el veure que hi ha mils de treballadors a la miseria per falta de jornals, degut a la crisi del treball; fa condol el que la industria i la agricultura no puguin desenvolupar-se per la restricció del crèdit i per imposició de interessos usuraris, mentres que les societats que gaudeixen de privilegi's com el Banc d'Espanya, a costa de l'esforç i'l treball del poble van acaparant tota la riquesa.

La guerra ha produït grans crisis en l'orde econòmic i no pocs desastres dins el comerç i la industria, i el Banc d'Espanya ha liquidat el segon se-

gon semestre de l'any 1914 amb un benefici superior en quatre mil'ions de pessetes a l'obtingut en igual temps de 1913.

Perque l'enormitat dels beneficis no resultés davant del poble tan exorbitant, el Banc ha realitzat molts gastos de material, ha adquirit grans quantitats d'or i ha destinat dos mil'ions de pessetes als fondos de reserva, cosa que no havia fet durant molts anys, i aixis i tot, ha permès al Banc distribuir un dividendo complementari de 52'50 pessetes que amb les 47'50 pessetes repartides al Juliol últim, fan un total de cent pessetes, equivalent al 20 cent del valor nominal de les accions.

Segons el comentarista d'aon treiem els datos de l'últim balans, resulta que desminueixen els descomptes i els comptes de crèdit personal i amb garantia, de manera que les operacions que signifiquen auxili al comerç i a la industria i's tradueixen amb treballs se veu clarament que's van restringint. Aquesta tasca del Banc, tan contraria als interessos del nostre poble, aquesta falta d'auxili en aquests supremos moments a lo que significa treball, hauria de fer caure la vena dels ulls de les classes que treballen per a anar laborant la transformació de tota classe de privilegi's i *nacionalitzen* totes les institucions que absorveixin la mort del pobre.

Hi ha que veure lo que representa el repart del 20 per cent a 300.000 accions, aumentar el fondo de reserva en dos mil'ions de pessetes i ademés resulta que'l dia 2 ds Janer, el Banc ja tenia realitzades ganancies per valor de *set mil'ions setcentes cinquanta mil pessetes*.

El Banc d'Espanya, segons escriu la *Gaceta de la Bolsa y la Propiedad*, tenia en billetes sense garantia *quatrecents cinquanta set mil'ions i mitj de pessetes*...

Els satisfets de la fortuna veuen amb recança com hi ha homes de bona voluntat que senyalin al poble orientacions, per a acabar amb aquesta iniqua explotació i els motegen d'*estrafalaris*.. i realment, n'hi ha d'*estrafalaris* i son aquells que conscientment i amb refinada hipocresia's posen servilment al servei dels poderosos per a millor explotar al poble.

Les lleis que regularitzen la distribució de la riquesa son fetes de una manera injusta; qui mes treballa menys beneficis obté; hem d'anar a transformar-les, per a realitzar la justícia de que cada individu obtingui el benefici íntegre del seu treball.

P. A. M.

III Concurs nacional d'Historia de Catalunya

L'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», desitjosa de seguir treballant pel desvetllament de la nostra consciencia patriòtica, convoca als nois i noies Catalans al III Concurs Nacional d'Historia de Catalunya que es celebrarà en la ciutat de Lleida en el mes de Maig de 1915. El dia i hores precises i lloc se fixaràn i publicaran oportunament.

Ha volgut l'«Associació Protectora» descentralitzar aquests Concursos, verificant-los alternativament fóra de Barcelona, per dues raons: per escampar els beneficis de la seva influencia patriòtica arreu de Catalunya, i per a donar facilitats en lo possible als mestres i alumnes de totes les escoles del Principat per a poder acudir-hi i interessar-se en el bon èxit dels mateixos. D'altra part, s'ha judicat convenient el fer tocar de prop als bons catalans

de totes les comarques de Catalunya els fruits de propaganda catalanitzadora que els treballs de la «Protectora» rendeixen, a fi que tots ells se sentin moguts a contribuir a sos nobles fins amb la cooperació material que els hi sia possible. La seva acció educadora deu estendre's a tota Catalunya; però tota Catalunya deu ajudar a son sosteniment, si es vol fer feina llarga i profitosa.

El Concurs es regirà per les següents bases:

1.ª Serà patrocinat per l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», Unió Catalanista, Lliga Regionalista de Barcelona, Centre Nacionalista Republicà, Ateneu Barcelonès, Institut d'Estudis Catalans, Estudis Universitaris Catalans, i a més, per les següents entitats de Lleida: Excm. Diputació Provincial, Excm. Ajuntament de la Capital, M. I. Capítol Catedral de la Diòcesis, Cos d'Adjnts dels Jòcs Florals, Centre Excursionista, Econòmica d'Amics del País, Cambra Oficial del Comerç i de l'Industria, Col·legi de Metges, Joventut Republicana, Societat «La Margarita», Ateneu Tradicionalista, Casino Independent, Casino Principal.

2.ª Els exercicis seràn orals, públics i en Llenya Catalana: hi podran pendre part nois de deu a disset anys i noies de deu a vint anys. Els premis oferts podran concedir-se o no a judici del tribunal, les decisions del qual seràn inapel·lables.

3.ª Entre els inscrits s'establiran sis seccions: tres per als nois, i altres tres, similars, per a les noies; la primera de cada grop la formaran respectivament els nois i les noies de deu a dotze anys; les segones, de dotze a quinze anys, i les terceres, els nois de quinze a disset anys i les noies de quinze a vint anys.

4.ª Els inscrits en les dues primeres seccions hauràn de demostrar coneixements sintètics i conjunts de l'Historia de Catalunya i especialment de la successió cronològica dels seus sobirants. Podran consultar els compendis de Mn. Norbert Font i Sagué, Antoni Bori i Fontestà, Joan Oliva i Rafel Monjo. Els inscrits en les segones, deuràn donar detallades explicacions sobre els fets més remarcables de cada època i regnat; consultar l'Historia de Catalunya de N'Antoni Aulestia i Pijoan. (*) Els que figurin en les terceres seccions tractaràn dels fets, costums i civilització de l'antiga Nacionalitat Catalana, des de sa fundació fins a Ferràn II *el Catòlic*, havent de posar especial atenció en els desveniments històrics relacionats amb les comarques lleidatanes. Els inscrits en les terceres seccions que hagin tingut recompensa, abans de recollir-la, hauràn de justificar llur edat.

5.ª Els premis en metàlic per als concursants es donaràn en llibretes de les Caixes de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi que existeixin en la Comarca d'on els premiats procedeixen, i en cas de no haver-n'hi en elles se'ls hi entregará en efectiu.

6.ª Els que desitgin concorre en aquest Concurs deuràn avisar no més tard del 15 d'Abril propvenint a l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Comte de l'Assalt, 4, principal, a fi de saber amb temps el nombre de concursants per a l'organització dels actes del Concurs.

Els premis en efectiu es distribuiràn en la forma següent:

Primera secció nois: tres primers de 25 pessetes; tres segons de 15 pessetes.—Segona secció nois: tres primers de 50 pessetes; tres segons de 30 pessetes.—

(*) L'«Associació» ha convocat ja un Concurs entre historiadors per a premiar els millors llibres graduats d'Historia de Catalunya destinats a Programa, per a orientar els inscrits en els Concursos vinents. El Concurs d'aquest any es refereix al Compendi d'Historia per als alumnes de primer grau, i s'obriràn els plec's per al mateix en el propi acte de la Repartició de premis d'aquest Concurs de Lleida pels nois i noies.

Tercera secció nois: tres primers de 75 pessetes; tres segons de 45 pessetes.

Primera secció noies: tres primers de 25 pessetes; tres segons de 15 pessetes.—Segona secció noies: tres primers de 50 pessetes; tres segons de 30 pessetes.—Tercera secció noies: tres primers de 75 pessetes; tres segons de 45 pessetes.

A més es podrà concedir un premi d'Honor, de 125 pessetes, als joves, i altre igual a les senyoretetes, que en els exercicis d'aquest Concurs hagin demostrat notable superioritat de coneixements d'Historia de Catalunya, havent obtingut en ells els premis de llur secció; els afavorits amb els premis d'Honor, tant sols cobriran l'import del mateix. (*)

Als examinats que no obtinguin premis amb metàlic, i segons el judici del Tribunal sien mereixedors de recompensa, se'ls farà entrega de llibres o altres presents com a record del Concurs.

Serà concedit un premi amb efectiu de 150 pessetes, i diploma d'Honor, al professor que, a judici del Tribunal, hagi respost amb més entusiasme i intel·ligència a la present crida, tenint-se en compte principalment les quantitats i qualitat dels premis obtinguts per sos deixebles. El professor que el segueixi en mèrit, serà distingit amb diploma d'Honor.

Des de la publicació, en periòdics, d'aquest avís de Concurs, es prega a tots els Catedràtics, Mestres, entitats i particulars, que posin gran interès en preparar joves i senyoretetes per assistir-hi; entenent que així faràn obra patriòtica: perquè com més sigui coneguda la nostra Historia, més estimada serà Catalunya.

Barcelona, 1.er Desembre de 1914.

Pel Consell Directiu de l'«Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana».—El President, *Manel Folguera i Duràn*.—El Secretari, *Frederic Culí i Verdguer*.

El Missatge de la Unió

Que les noves orientacions de la benemèrita Unió Catalanista, exposades ben clarament en el Missatge aprovat en la darrera Assamblea, han sigut ben rebudes arrèu de Catalunya ont l'esperit de llibertat hi està fonament sentit i arrelat, n'estem tots mes que convençuts, i no altra cosa podia esperar-se dels qui amb tanta abnegació defensen els sagrats ideals patriòtics amb ansies de que al traduir-se en realitat, responguin i s'adaptin al sentir de la nostra ànima catalana, que, com la va calificar el gran poeta Maragall, es llibertat.

Pero com, per dissort, sempre hi ha d'haver un *pero* en totes les coses i en totes les causes, per justes i per mes que entranyin el sentir verdader i espontani del poble, també en el Missatge de la Unió, després de discutit i d'ésser aprovat per una gran majoria de vots dels representants, encara hi ha hagut qui, descendint a un terreny tan baix com es el de la denigració, ha qualificat el ja referit Missatge amb el mot d'*estrafalari*, sense preocupar-se de demostrar l'acert de la seva afirmació, i tot per estar les noves orientacions basades amb les corrents democràtiques que'ls temps moderns imposen a tot home i a tota entitat que se senti verament aimant de la seva patria i que la vulgui ben rica, ben plena i ben impregnada de llibertat.

Es per això que en nostre darrer número endregarem unes ratlles al confrare regionalista de la localitat *La Veu de Tarragona*, per la seva actitud tan desconsiderada envers la Unió Catalanista, i es avui que'ns complavem en reproduir lo que'l nostre estimat confrare *Renaixement* diu en el número corresponent an aquesta setmana:

«Amb motiu de la presentació i aprovació del Missatge de la majoria de la Junta Permanent de la Unió Catalanista, el setmanari regionalista *La Veu de Tarragona*, s'ha complagut publicant diversos solts, despectius i denigrants, per la nova orientació, els quals han sigut contestats degudament pel nostre benvolgut confrare *RENOIACVÓ* de dita ciutat.

(*) Els concursants que hagin guanyat premi en Concursos anteriors, no podràn presentar-se novament, si no és en secció de gran superior a la que pertanyien quan obtingueren premi.

Tan sols de la manera en que'ls dos periòdics s'han expressat, haurà servit per a demostrar a tots els bons tarragonins, ont existeix un ideal, que faci respectar degudament, donant un alt sentit de civisme en els que'l seu patriotisme, fa que'l puguin posseir.»

Notes ciutadanes

La Bandera catalana

Hem saludat, els tarragonins, a l'any nou, amb una nota ben simpàtica que entranya tot el sentir patriòtic de l'ànima de la Ciutat. L'issament de la Bandera catalana en el Palau Municipal, va constituir una de les efemèrides que ha de recordar-se amb força goig i la solemnitat de l'acte de la consagració de l'Ensenya barrada, símbol de tots els fills de la terra que ha sigut el breçol de tants i tants homes que sacrificaren llurs vides per la patria, va ésser tan memorable que va fer bategar amb entusiasme el cor de cada ciutadà conscient, qu'estima i venera amb preferència a la Mare comú. Enlaire, enlaire la Bandera, amic *Carles de Viana*, i siguem-hi tots sempre que's tracti de actes que enlairin el nom de la nostra terra i que'ns recordin les glories dels avant-passats!

L'Ensenya de la patria i els cants de la terra i la llengua catalana, que a tot'hora sien coneguts i respectats per tot'hom i a tot'arrèu; que'ls ciutadans que estimem de bó de bó a Catalunya volguem dignificar-la i sacrificar-nos per ella ara i sempre; que en totes les nostres manifestacions d'art, de cultura i de desinvolvement econòmic i comercial hi sapiguem remarcar el segell de la catalanitat que requereixi, i veurem tots plegats com el nom de Catalunya, gloriós des de segles, tornarà a ésser el que simbolitza la Bandera barrada que amb tanta solemnitat va issar-se per primera vegada en el balcó de Cà la Ciutat el dia primer de l'any actual.

CIUTADÀ.

Llatzer

A la senyoreta Teresa Bertí

—Llatzer!... desperta!...
I la despulla erta
de l'hom hermós i virtuós
i bondadós,
se va alçar i va palpar,
i va mirar
i hi va veure
i va creure
era un somni lo passat...

Quatre jorns mes tard, en la penombra
del casi mort crepuscle vespertí,
en la sombra
de les fosses del cementiri antic...
Llatzer estava amargament plorant
i als morts envejant...

WERTHER.

La Conjunció Republicana-socialista

En el Congrés dels diputats va reunir-se el dijous darrer la minoria de la Conjunció republicana-socialista, havent prè els següents acords:

Primer. Sobre la neutralitat. — Sens perjudici de respectar-la en quant a Espanya convingui, mantenint aixís el criteri expressat des del principi de la guerra, testimoniar ses simpaties a les nacions aliades i especialment a Bèlgica. Demanar compte al Govern sobre la passivitat amb que s'han acullit diferents instàncies per a socórrer a les víctimes de la guerra i designar una comissió de la minoria que, a l'igual que altres nacions neutrals han fet, comprovi i informi sobre les vexacions i atropells al dret humà que s'han denunciat en la premsa, a qual efecte es traslladarà als llocs on pugui trobar indicis de tals acusacions.

Segon. Respecte de les zones neutrals, se declara lliure la qüestió per a cada fun dels diputats,

sempre que amb això no's busqui un pretext per a suscitar odis entre les províncies espanyoles i molestar deliberadament a Catalunya.

Tercer. Respecte del projecte de bases navals, la minoria acorda concedir lo necessari per a la defensa de les costes, fortificacions i mines, aixís com per a la protecció a la marina mercant, al comerç de cabotatge i a la industria pesquera, però impedir resoltament, responent aixís als compromisos contractats per la minoria des que's presentà el primer projecte d'esquadra, la construcció de tot lo que mereixi el concepte de material de guerra, no sols per ser contraria aquesta minoria a tot augment en els gastos de Guerra i Marina, sinó per creure que el resultat de la present guerra europea ha de donar la solució més convenient per a les construccions navals.

Quart. Inspirant-se en la gravetat de les presents circumstancies i en el desig unànim del republicanisme, se proposa la minoria, enèrgica i ràpidament, arribar a l'unió dels republicans, sense ometre medis ni sacrificis.

La profecia d'Heine

La raça germànica és plagiària: així se manifesta en les ciències, en la literatura, en l'industria, i en les Arts.

Invents? Digueu-me'n algú que no sigui obra dels llatins o dels saxons? Ells, els alemanys, industrialitzen i mercatilitzen els invents dels altres. Mireu Humboldt, apropiant-se de Bertholet i Lavoisier; Haeckel, copiant a Geoffroy Saint-Hilaire, Lamarch, Compte Darwin. Qué fora de Kant sense Descartes; de Goethe sense Shakespeare; de Lessing sense Diderot? El célebre Faust alemany, no és res més que l'ampliació d'un vell drama francès.

Schiller anexà la seva literatura a la immortal filla de Lorena, Joanà d'Arc, per a transformar-la en una «gretchen» insípida i xerraira. Al capdevall la seva millor obra és «Els Bandolers» on va vessar-hi tota l'ànima de la seva raça. Schopenhauer va transformar en una rialla disciplent, el vell i generos riure de Voltaire. Suprimiu els antics romans francesos de Caballeria i no'n quedarà res de l'obra poètica de Wagner.

Els alemanys tingueren un gran poeta: Henri Heine. Enutjat de Berlin, va viure francès i morí parisenc. En 1854, Heine en el seu llibre «Sobre Alemanya», al final del capítol de Kant a Angels, escriu aquesta terrible profecia:

«El cristianisme ha endolcit fins a cert punt aquest brutal ardor combatiu dels germànics, pero no l'ha pogut destruir, i quan la Creu, aquest talismán que l'encadena, arribi a rompre's, de nou se desbordará la ferocitat dels antics combatents, l'exaltació frenética dels Berser-kers que'ls poetes del Nord encare canten. Allavors, i aquest dia malhauradament vindrá, les velles divinitats guerreres se redressarán novament de les seves tombes fabuloses, s'espolsarán dels ulls la pols dels segles. Thor s'aixecará de nou amb al seu gegantí martell i DESTRUIRÁ LES CATEDRALS GÓTIQUES...»

Aquesta profecia d'Heine s'ha complert a Lovaina, a Malinesa Termonde, a Reims... El «profeta» Heine mereix més crèdit que aquell famós profeta Daniel, de pedra marbre, que s'admira en una iglesia de Metz, i que representa el propi kaiser Guillem II d'Alemanya.

Notes teatrals

«Los Semidioses», tragi-comedia en tres actes den Frederic Oliver

Hi havia verdadera espectació per a veure aquesta obra recentment estrenada amb gran éxit a Madrid. La companyia Palma-Montijano ha tingut el bon acert de donar-nos-la a coneixe durant aquest nombre reduït de funcions que en la *tournee* de l'Ateneo acaba avui de realitzar, i tots li hem d'agrair, puig d'altra manera, qui sab el temps que hauriem tardat en veure representar en algun

d'aquests escenaris la tan discutida obra den Frederic Oliver.

Els antitauròfils están d'enhonabona amb aquesta pinzellada de mà mestra amb que l'autor ha sapigut traçar «Los semidioses», pintant al nú a tota aquesta munió de gent que se sent atreta de tal manera per tots els qui porten *coleta*, que ja no hi ha res que li pugui alegrar tant el seu cor com els toros i els toreros. Un industrial que té'l fill amb malaltia mortal, no vol pendre-s la molestia de consultar amb el metje, fins a l'endemà, perquè'l preocupa mes l'assumpto tauròfil; el mateix, que's vèu amenaçat pel representant del poder central amb l'embarg de la botiga si no paga la contribució, un cop ha enmatllevat els quartos se'ls gasta per un *abono* a la plaça de toros; l'home, que sempre deix abandonada la botiga per anar al Club belmontista, se plany de que siguin cinc les boques que ha de mantenir, profanant grollerament la dignitat del fill desgraciat, que va sacrificar la seva joventut en bé de la patria en aquella guerra de Cuba que tots recordem prou, i que, ademés, es mestre cessant, perquè en aquest país que no's llegeix el *Quijote*, hi sobren mestres i cada dia floreixen noves llumaneres torees, moltes d'elles analfabetes i amb cap gana de treball; que fins arriba, durant el periodo agònic d'aquell fill amb cor de sant que convençut com está de que la seva mort está pròxima, fia la dona estimada per ell al seu rival per a que la pugui fer felís, fins arriba, deiem, a abandonar al seu fill, dominat com está per l'idolatria que professa per la tauromaquia...

Hi abunden en «Los semidioses» escenes que son verdaderament reals entre gent que no li preocupa altra cosa que'ls toros i toreros, i que tan se vanagloria de lo que en nostra llengua en diem una vergonya nacional, com es que els estrangers sempre caricaturitzen a l'Espanya amb un ridicol torero, lluint el seu *traje de luces*, quan no per un sèr carregat de miseria i amb un senyal u altre inherent a la tauromaquia o al flamenquisme.

Senyalarem com a tipus molt ben traçats, l'*Antonio Molina* amo de la barbaria; el *Molinete*, fill de l'amó i torero; el representant del poder central; i a *Juan*, el fill víctima de la guerra, que no pot disfrutar de la vida; *Esperanza*, promesa de *Juan* a qui tant estima i pel qui se sacrifica, i al dependent de la barberia, a qui'l del'lecten tant les converses del mestre cessant.

Per a que's vegi si l'autor logra el seu propòsit amb aquesta obra, recullirem lo que un amic ens va dir tot just acabat el darrer acte:—Aixis com després de veure «El carro del vi» a un no li queden ganes casi ni de beure-n, de vi, un cop un ha vist «Los semidioses» acaba de perdre les ganes de assistir a les corrides de toros.—I aixó, el nostre amic, que en moltes ocasions ha sigut un constant concorrent a la *fiesta nacional*, ho deia verdaderament convençut de que en aquest país es massa grossa la preponderancia del fanatisme pels toros i pels toreros, i de l'analfabetisme, i de l'emigració.

La companyia Palma-Montijano va rebre molts aplaudiments, si bé, en honor a la veritat, teniem dret a una millor interpretació de «Los semidioses», ja que casi podem dir que l'únic artista que ratllá a gran altura, va ésser el senyor Montijano, fill, en el dificil paper de *Juan*.

A. BRISA.

Per l'amor de la França

En la vetllada que avui a la nit tindrà lloc en la sala d'actes del Foment R. N., de Reus, el president de la Lliga Nacionalista Catalana, de París, en L. T. Díaz Capdevila, dividirà la seva conferencia titulada «França i la guerra» amb el següent sumari:

I. Refutació als principals arguments aduïts pels francófils espanyols: l'invasió napoleónica, l'esperit de *revanche*, Gibraltar, etc., etc.

II. Afinitat històrica i ètnica entre la Catalunya i la França.

III. Esforços desesperats realitzats pel poble i el Govern de França per a evitar la guerra.—Volun-

tat expressa i llarga premeditació per par de l'Alemanya.

IV. La mobilització a París.—Heróic entusiasme en els homes, sublim resignació en les mares i esposos.—Els voluntaris estrangers.—Els *taubes*.—Els exochs.—Repatriament dels estrangers; els espanyols, etc.—La tristesa de París.

V. Causes reals de la guerra.

VI. La qüestió de la neutralitat espanyola.

LES QUATRE ESTACIONS DE L'ANY

IVERN

El rústec bram de la gebral ventada,
el ploviscó que làs xopa la terra,
el cel de plom que llensa la nevada
que tova a la muntanya pres s'aferra;
les branques despullades i somortes,
les aigües discurrant amb placidesa
pels recs i pels crestalls d'ufanes hortes
i el mar cantant amb fúria la bravesa;
els boscos adormits i les congestes
sens remoreig de belles alenades,
els pobles plens de nonya i plens de festes
pels sants barbuts de calves venerades;
les aus volatejant esporuguides
cercant del tebi sol les llums primeres,
les llargues nits amb brases enrogides
que vora de la llar cremen lleugeres...
Corra l'ivern, i pel seu còs que glaça
hi munta tot superb un raig de vida:
un arbre s'ha mogut; romp la mordaça
i una fló d'ametillé brota arrupida.

BERNABÉ MARTÍ I BOFARULL.

Llibres rebuts

Obres complertes de Mossen Jacinto Verdaguier.—Volum XII.—Nazareth.

S'ha publicat el XII volum d'aquesta colecció de les obres complertes de Mossen Cinto, que ve editant amb tant bon acert la *Il·lustració Catalana*.

El volum que tenim a la vista conté varies poesies describint tots els fets miraculosos i passos de l'infantesa de Jesús, que la ploma sempre pulcre del nostre poeta de la terra traça en aquest llibret i que continuen en *Bethlem* i *La Fugida a Egipte*, donant novament, als devots de les bones lletres, ocasió de rellegir les belles produccions de l'exquisit i gran Verdaguier.

En paper *couché* s'hi publica un retrat de l'Autor, fet pel distingit dibuixant En Ramon Casas.

II Congrés d'Ateneus i Associacions de Cultura.

Un ben estampat volum forma la descripció del segon Congrés d'Ateneus i Associacions de Cultura que tingué lloc a l'Ateneu de Vilanova i Geltrú els dies 25, 26 i 27 de Maig de l'any 1912, continuant la tasca començada en el primer de dit Congrés per a divulgar i enaltir l'instrucció i l'educació, i, consegüentment, ennoblir la vida i l'esprit del poble.

Almanac de *El Diluvio* per a 1915.

Seguint la costum establerta desde anys passats, *El Diluvio*, de Barcelona, ha publicat l'Almanac per a l'any que hem començat, amb una munió de contes i xistos entre mitg dels consegüents balanços de les coses de mes relleu del passat 1914.

En un dels pròxims números ens ocuparem del «Manual de Psicologia Experimental», degut a la ploma del Catedràtic d'aquest Institut, don Martí Navarro.

NOVES

Hem rebut el primer número del periòdic *Conciencia Ferroviaria*, que es l'orgue de la secció Tarragona-Nord dels empleats del ferro-carril.

Al retornar-li la carinyosa salutació que dirigeix a la premsa, li desitjem llarga i profitosa vida i que prompte pugui assolir els ideals sants de redempció que vé a propagar.

Nou surtit de *Corbates elegants*.—*Moneders* de pell i seda.—*Alta novitat*.—*Preus de fàbrica*.—AL DIA. Rambla de Sant Joan, 40.

Per En Francisco de P. Güell, director del nou «Hotel Internacional», instalat als carrers del Comte de Rius, forem atentament convidats al acte inaugural del establiment, que se celebrà el passat divendres, a les nou de la nit, amb molta esplendides, havent-ne quedat, tots quants tinguérem el plaer de assistir-hi, molt complacuts de les atencions rebudes dels gerents del nou Hotel.

Per manca d'espai avui deixem per a la propera setmana parlar-ne amb més extensió de dita inauguració.

La aplaudida companyia Palma-Montijano, donarà avui les darreres funcions en el Teatre Ateneu, reprisant per la tarda la tan celebrada obra d'Oliver «Los semidioses» i per la nit, la deliciosa «Canción de cuna» den Martinez Sierra, i la comedia «Los pastores», estrena, del mateix autor.

El millor saló de llimpiar calçat es *El Brillante*. A la crema *Dandy*.

COMTE DE RIUS, 15

La revista *Catalunya* que encarnava el sentir d'una joventut adicta a la política de la Lliga Regionalista, ha deixat de publicar-se.

Ho sentim, per tractar-se d'una revista sèria i que's llegia amb gust.

El nostre bon amic en Frederic Miret, ens ha obsequiat amb un elegant calendari de paret, amb fulla diària, anunciador del seu acreditat i luxós «Colmado».

Agraïts per la deferencia de l'amic Miret.

Tartana en venda: Informes, Rambla Sant Carles, 26, taller.

Acaba de constituir-se a Barcelona una «Junta d'Afirmació Catalana», nova entitat nacionalista, la missió de la qual serà la d'enrobar, intensificar, fer frunyentament viventa dintre la conciencia dels catalans, l'idea de catalanisme, principi essencial del fonament de la nostra nacionalitat.

Tenim notícies del gròs èxit que està obtenint el celebrat caricaturista *Bon* en una exposició que té instalada en el Centro de Lectura de Reus.

Simil Camussa, la de més durada, més barata i millor. De venda Ferreteria Mallol.

Telegrafien de La Corunya que'l vapor «Natalia» ha embarrancat a l'entrada del port de Canella, prop de Camarines, a causa de la boira.

Se treballa en el salvament de 2.000 tonelades de càrrega general que conduïa procedent de Liverpool amb destí a varis ports de Llevant.

El «Natalia» ha embarrancat, segons notícies que acaben de rebre's, sobre unes roques, i la seva pèrdua sembla imminent.

Dos vapors de Salvament Marítim de La Corunya intervenen en les operacions de treure'l a flot.

¿Voleu tenir els metalls sempre com a nous? Useu l'«Aladdin», de venda Ferreteria Mallol.

Imprempta de Llorens i Cabré. — Fortuny, 4

Panificació

FORNS DE SANT ANTONI

Diàriament, pa de primera

A domicili i al comptat

Rebolledo, 20, bis : : PORT

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissaria general
 de Segurs, segons mana la Llei.
 Director facultatiu: **DR. RABADA**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social:
 Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts. electroterapia i anàlisis micro-químic d'orina i productes patològics.
 Sero-Reacció de Wassermann.—Aplicació del 606

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADA

*Ex intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melge
 de les Cases de Socors de Barcelona*

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a'ls pobres, franca,
 dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal. — TARRAGONA

CAMISES

CORBATES

NOVITATS

GILBERT GERMANS : Unió, 20

Galeria Fotográfica d'Art

PERE PALLEJÀ — Unió, 18

PERE LLORET

CORREDOR REIAL DE COMERÇ

Apodaca, 9

GRANDS NOVITATS en

Sombreros i Gorres

RAMON ALOQUIN

UNIÓ, 20

AL DIA

Perfumeria
 Confeccions
 Novitats

RAMBLA SANT JOAN, 40

JOAN ESBERT

FARMACÈUTIC

UNIÓ, 22

Joan Ruiz i Porta

PROCURADOR

Vilamitjana, 9, 1.er

Farmacia Central

Laboratori Químic Bacteriológic

Marti Güell

Rambla Sant Carles, 41 : : :
 : : : i Sant Fructuós, 5

BOTELLERÍA "LA TARRAGONENSE"

DE

MUSTÉ I VIDAL

UNIÓ, 40

Els duenyos de aquesta nova botelleria, se complauen en oferir-la al públic, participantli que en ella hi trovará sempre un complet i variat asurtit de tota classe de licors i vins generosos.

SERVEI ESMERAT

PREUS ECONÓMICS

SERVEI A DOMICILI

CHAMPANYS de totes marques, per a NADAL

Gran Fábrica de Calçat

= DE =

RAMÓN CAVALLE

TARRAGONA

TELEFON 120

REAL, 56

MOSTELLE

(RAIMOST)

Suc de raims sense alcohol

The Grape Juice Co. L.^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més
 higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les
 malalties i convalencia

Se ven per tot arreu

IMPREMTA

Llorens
 i Cabré

Fortuny, 4

TARRAGONA

C.^a de Seguros Generales de Dusseldorf
 Segurs de transports

La New-York, de New-York

Companyia de segurs sobre la vida

L'UNION, de Paris

Companyia de segurs contra incendis

L'Assicuratrice Italiana, de Milán

Companyia de segurs contra accidents

La Continentale, de Mannheim

Segurs de transports

Passeig de Colón, 11 i 12 - Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA:

Maciá Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

PAPERERÍA I EFECTES D'ESCRITORI

— DE —

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamanys : Escribanes : Plumes Stilogràfiques : Pesa-cartes : Copiadors, etc : Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

MAGATZEM DE FERRETERIA

FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes - Objectes per a regals

Articles per a magatzems de vins i olis

Maciá Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9